

ל ק ט

DOC01042

ההתנדרבות העברית

במלחמת העולם השנייה

עם הקדמה

מאת מ. שרת, שר החוץ

הוצא לאור ק"י -

ועד נבי מלחמת העולם השנייה - מתנדבי הישוב

"אין מדינה נתנת לעם על מגש של כסף"

(חיים ויצמן)

DOC01042a

פרשת ההתערורות, הסבל, הקרבן, הגבורה וההישג, ששמה תנועת ההתנדבות העברית במלחמת העולם השנייה, חרמה את חלקה המפואר להפיכת הישוב העברי בארץ לעם זהם המכריז על עצמאותו הגאומית וכונש את מעמדו בקרב אומות העולם. מבחינה מדינית היחה תנועת ההתנדבות הדום למאמץ הכליך והנועו שנסתיים בהקמת המדינה. מבחינה צבאית היחה זו תחנה מכרעת בדרך התפתחותו של הכוח העברי המזויין עד היחזו לצבא ההגנה לישראל. שיא מפעלס החלוצי של המתנדבים היה בסלידת הדרך העצמאית מהארץ אל שארית פליטת אירופה ומאירופה חזרה לארץ — פתיחת הפרק הראשון של מפעל קיבוץ הגלוניות בתקופה שלאחר השואה.

כל המבצעים והמפעלים האלה הם עכשיו נחלת ההיסטוריה. אלו הן אבני השתות משקעיות בתחתיות הבנין, שאינן נראות על פני השטח. מי שהשתתף במופו במלאכת בראשית זו של הנוחת יסודות ישא בחובו את הכרת החובה שנתמללה כשכר עליון לפעלו, כשילומים נאצלים לסבלו, עד סוף דרכו על אדמת ישראל החפשית.

מאות מאלה לא זכו לחזור. קבורתיהם פזורים ביזירת מלחמה קרובות ורחוקות — גלעד לעמידת החייל העברי בהן. מאות אחרים, שנבדלו לחיים, חזרו גאים בנפשם אבל מקופדים בגופם. כבוד שלידחותם חייב — ועודנו מחייב — את הכלל להיות להם משען. מדינת ישראל תתן ביטוי של ממש למילוי החובה הזאת בחוקיה. על הציבור כולו לשלם את חוב ההוקרה לאלה אשר יצאו כשליחיו לגאול כבודו ולהרים קרנו בשדה קטל ושילמו במיטב אונים בעד זכות השליחות הנעלה.

הקדיה 23 בדצמבר 1952.

שר החוץ משה שרת